

Този документ е средство за документиране и не обвързва институциите

► **V**

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

от 12 юни 1986 година

за опазване на околната среда, и по-специално на почвата, при използване на утайки от отпадъчни води в земеделието

(86/278/ЕИО)

(ОВ L 181, 4.7.1986 г., стр. 6)

Изменена със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
► <u>M1</u>	Директива 91/692/ЕИО на Съвета от 23 декември 1991 година	L 377	48	31.12.1991 г.
► <u>M2</u>	Регламент (ЕО) № 807/2003 на Съвета от 14 април 2003 година	L 122	36	16.5.2003 г.
► <u>M3</u>	Регламент (ЕО) № 219/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 година	L 87	109	31.3.2009 г.

Изменена със:

► <u>A1</u>	Акт за присъединяване на Австрия, Финландия и Швеция	C 241	21	29.8.1994 г.
--------------------	--	-------	----	--------------

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

от 12 юни 1986 година

за опазване на околната среда, и по-специално на почвата, при използване на утайки от отпадъчни води в земеделието

(86/278/ЕИО)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската икономическа общност, и по-специално членове 100 и 235 от него,

като взе предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾,

като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽²⁾

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет ⁽³⁾,

като има предвид, че целта на настоящата директива е да регулира използването на утайки от отпадъчни води в земеделието по начин, който предотвратява вредното въздействие върху почвата, растителността, животните и човека, като същевременно поощрява правилната им употреба;

като има предвид, че несъответствието между разпоредбите на държавите-членки за приложението на утайките от отпадъчни води в земеделието може да се отрази на функционирането на общия пазар; като има предвид, че по тази причина в дадената област трябва да се стимулира сближаването на законодателствата, предвидено съгласно член 100 от Договора;

като има предвид, че утайките от отпадъчни води, използвани в земеделието, не са включени в Директива 75/442/ЕИО на Съвета от 15 юли 1975 г. относно отпадъците ⁽⁴⁾;

като има предвид, че мерките, за които има разпоредба в Директива 78/319/ЕИО на Съвета от 20 март 1978 г. за токсичните и опасните отпадъци ⁽⁵⁾, се отнасят също за отпадъчни води, съдържащи или заразени с вещества или материали, изброени в приложението към същата директива, които са от такова естество или присъстват в такива количества или концентрации, че представляват опасност за човешкото здраве или за околната среда;

като има предвид, че трябва да се вземат специални мерки, за да се гарантира пълната защита на хора, животни, растения и околна среда от опасното въздействие, породено от неконтролираната употреба на утайки;

като има предвид, че настоящата директива има за цел също да създаде определени първоначални мерки на Общността във връзка с опазването на почвата;

като има предвид, че утайките може да имат ценни свойства за земеделието и по тази причина е оправдано да се поощрява приложението им в него, при условие че те се използват правилно; като има предвид, че използването на утайките от отпадъчни води не бива да влошава качеството на почвата и на земеделските продукти;

като има предвид, че някои тежки метали могат да бъдат токсични за растенията и за човека поради присъствието им в посевите и като има предвид, че е необходимо да се установят задължителни гранични стойности за тези елементи в почвата;

⁽¹⁾ ОВ С 264, 8.10.1982 г., стр. 3 и ОВ С 154, 14.6.1984 г., стр. 6.

⁽²⁾ ОВ С 77, 19.3.1984 г., стр. 136.

⁽³⁾ ОВ С 90, 5.4.1983 г., стр. 27.

⁽⁴⁾ ОВ L 194, 25.7.1975 г., стр. 39.

⁽⁵⁾ ОВ L 84, 31.3.1978 г., стр. 43.

▼B

като има предвид, че използването на утайки трябва да бъде забранено, когато концентрацията на тези метали в почвата надвишава тези гранични стойности;

като има предвид, че освен това е необходимо да се предотврати в резултат на използването на утайки надвишаването на тези гранични стойности; като има предвид, че за тази цел е необходимо да се ограничи количеството на тежки метали, попадащи в обработваемата почва, или чрез определяне на максимални количества за размера на годишно използваните утайки и гарантиране граничните стойности за концентрация на тежки метали в използваните утайки да не се превишават, или чрез търсене на начини да се гарантира граничните стойности за количествата на тежките метали, които могат да се вкарат в почвата на базата на общо количество за 10 години, да не се превишават;

като има предвид, че утайките трябва да се обработят, преди да се използват в земеделието; като има предвид, че държавите-членки могат независимо от това да разрешат при определени условия използването на необработени утайки, без да се застрашава здравето на човека или животните, ако утайката е инжектирана в почвата;

като има предвид, че определен период от време трябва да измине между използването на утайките и извеждането на животни на паша или прибирането на култури или определени фуражни култури, които обикновено са в пряк контакт с почвата и се консумират сурови; като има предвид, че използването на утайки за плодове и зеленчуци по време на периода им на растеж, с изключение на плодови дръвчета, трябва да бъде забранено;

като има предвид, че утайките трябва да се използват при условия, които гарантират, че почвата и надземните и подпочвените води се опазват в съответствие с Директиви 75/440/ЕИО ⁽¹⁾ и 80/68/ЕИО ⁽²⁾;

като има предвид, че за тази цел е необходимо да се следи качеството на утайките и на почвите, за които те се използват, и оттук да се правят анализи и да се съобщават определени резултати на потребителите;

като има предвид, че определено количество важна информация трябва да се пази, за да се гарантира по-голямо разбиране за използването на утайките в земеделието и като има предвид, че такава информация трябва да се изпраща под формата на периодични доклади на Комисията; като има предвид, че в светлината на тези доклади Комисията, ако е необходимо, прави предложения за осигуряване на по-добро опазване на почвата и околната среда;

като има предвид, че утайките на канализационни води от малки пречиствателни станции, които главно третират отпадъчни води от домакинствата, представляват съвсем малка опасност за здравето на хора, животни и растения и за околната среда и трябва по тази причина да бъдат освободени от някои от установените задължения относно информацията и анализа;

като има предвид, че държавите-членки би трябвало да са в състояние да създадат по-строги разпоредби от установените с настоящата директива; като има предвид, че такива разпоредби трябва да се съобщават на Комисията;

като има предвид, че поради техническия и научния прогрес могат да се наложат някои бързи промени на определени изисквания, установени в настоящата директива; като има предвид, че за да улесни въвеждането на мерки, изисквани за тази цел, трябва да се установи процедура, с която да се положи основата на близко сътрудничество между държавите-членки и Комисията; като има

⁽¹⁾ ОВ L 194, 25.7.1975 г., стр. 26.

⁽²⁾ ОВ L 20, 26.1.1980 г., стр. 43.

▼B

предвид, че такова сътрудничество трябва да става в рамките на Комитета за въвеждане новостите на научно-техническия прогрес;

като има предвид, че Договорът не предвижда необходимите правомощия освен тези в член 235,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Целта на настоящата директива е да регулира използването на утайката от отпадъчни води в земеделието по начин, който предотвратява опасното въздействие върху почвата, растителността, животните и човека, като по този начин се поощрява правилното използване на такива утайки от отпадъчни води.

Член 2

За целите на настоящата директива:

а) „утайка“ означава:

- i) остатъчна утайка от пречиствателни станции, преработващи битови или градски отпадъчни води, и от други пречиствателни станции за отпадъчни води, преработващи отпадъчни води със състав, подобен на битовите и градските отпадъчни води;
- ii) остатъчна утайка от септични ями и други подобни инсталации за преработката на отпадъчни води;
- iii) отпадъчна утайка от пречиствателни станции, различни от посочените в i) и ii);

б) „обработена утайка“ означава:

утайка, която е преминала през биологична, химична и термична обработка, дълготрайно депониране или всякакъв друг процес, така че значително е намалила способността си за ферментация и за причиняване опасности за здравето, произтичащи от употребата ѝ;

в) „земеделие“ означава:

отглеждането на всички видове хранителни култури с търговски характер, включително и тези за отглеждането на животни;

г) „използване“ означава:

разпространяването на утайка върху почвата или поставянето ѝ в почвата или навътре в нея по всякакъв друг начин.

Член 3

1. Утайката, посочена в член 2, буква а), i), може да се използва само в земеделието в съответствие с настоящата директива.

2. Без да се засягат разпоредбите на Директиви 75/442/ЕИО и 78/319/ЕИО:

- утайката, посочена в член 2, буква а), ii), може да се използва в земеделието в съответствие с условията, които въпросната държава-членка може да счете за необходими за опазване на човешкото здраве и околната среда,
- утайката, посочена в член 2, буква а), iii), може да се използва в земеделието само ако използването ѝ се регламентира от въпросната държава-членка.

▼B*Член 4*

Стойностите за концентрации на тежки метали в почва, към която се добавя утайка, концентрациите на тежки метали в утайките и максималните годишни количества на такива тежки метали, които могат да се вкарат в почва, предназначена за земеделие, са дадени в приложения IA, IB и IV.

Член 5

Без да се засяга член 12:

1. Държавите-членки забраняват използването на утайка, когато концентрацията на един или повече тежки метали в почвата надвишава граничните стойности, които те са установили в съответствие с приложение IA, и предприемат необходимите мерки за да гарантират, че тези гранични стойности не се превишават в резултат на използването на утайка.
2. Държавите-членки регламентират използването на утайки по такъв начин, че натрупването на тежки метали в почвата да не води до надвишаването на граничните стойности от параграф 1. За да се постигне това, те използват една от двете процедури, предвидени в букви а) и б) по-долу:
 - а) държавите-членки определят максималните количества утайка, изразена в тонове сухо вещество, която може да се прилага спрямо почвата за единица площ годишно, като същевременно се спазват граничните стойности за концентрацията на тежки метали в утайката, определена в съответствие с приложение IB; или
 - б) държавите-членки гарантират спазването на граничните стойности за количествата метали, вкарани в почвата за единица време, както е посочено в приложение IV.

Член 6

Без да се засяга член 7:

- а) утайката се обработва, преди да се използва в земеделието. Държавите-членки могат независимо от това да разрешат съгласно определени от тях условия използването на необработени утайки, ако те се инжектират или се вкарват в почвата;
- б) производителите на утайки от отпадъчни води редовно предоставят на потребителите цялата информация, посочена в приложение IIА.

Член 7

Държавите-членки забраняват използването на утайки или доставянето на утайки за:

- а) пасища или фуражни култури, ако пасищата ще се ползват, а фуражните култури ще се събират преди изтичането на определен период от време. Този период, който се определя от държавите-членки, като по-специално се взема предвид географското и климатичното им положение, в никакъв случай не е по-малък от три седмици;
- б) почви, в които растат плодове и зеленчуци, с изключение на плодни дръвчета;
- в) земя, предназначена за отглеждането на плодове и зеленчуци, които обикновено са в пряк контакт с почвата и обикновено се консумират сурови, за срок от 10 месеца преди събирането на културите и по време на самото събиране.

▼B*Член 8*

При използването на утайки се спазват следните правила:

- утайката се ползва по начин, който отчита хранителните нужди на растенията и не влошава качеството на почвата, както и надземните и подпочвените води,
- когато утайка се използва за дадена почва, на която рН е под 6, държавите-членки вземат предвид увеличената подвижност и присъствието на тежки метали в културите и, ако е необходимо, намаляват граничните стойности, които са установили в съответствие с приложение IA.

Член 9

Утайката и почвата, върху която се използва, се анализират, както е посочено в приложения IA и IB.

Методите за вземане на проби и анализ са указани в приложение IB.

Член 10

1. Държавите-членки осигуряват поддържането на актуализирани данни, които регистрират:

- а) количествата произведени и доставени утайки за земеделието;
- б) състава и свойствата на утайките по отношение на параметрите, посочени в приложение IA;
- в) вида на извършената преработка съгласно определението в член 2, буква б);
- г) имената и адресите на получателите на утайките и мястото, където утайката ще се използва.

2. Данните са на разположение на компетентните власти и са в основата на общия доклад, посочен в член 17.

3. Информация за начините на обработка и резултатите от анализите се предоставя при молба от страна на компетентните власти.

Член 11

Държавите-членки могат да изключат от разпоредбите на член 6, буква б) и член 10, параграф 1, букви б), в) и г) и параграф 2 утайките, преработени от пречиствателна станция за отпадъчни води с капацитет под 300 кг БПК₅ на ден, което отговаря на 5 000 еквивалент жители, които са предназначени главно за преработка на битови отпадъчни води.

Член 12

Когато условията го изискват, държавите-членки могат да вземат по-строги мерки от предвидените в настоящата директива.

Всяко решение от този вид се съобщава на Комисията в съответствие със съществуващите споразумения.

▼M3*Член 13*

Комисията адаптира към научно-техническия прогрес разпоредбите на приложенията към настоящата директива, с изключение на параметрите и стойностите, включени в приложения IA, IB и IB, всички

▼ M3

фактори, които е вероятно да се отразят на измерването на стойностите, и параметрите за анализ, посочени в приложения ПА и ПБ.

Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 15, параграф 2.

▼ B*Член 14*

1. Комитет за адаптиране на настоящата директива към научно-техническия прогрес (наричан по-долу „Комитета“) се създава с настоящия документ. Той се състои от представители на държавите-членки и се председателства от представител на Комисията.

▼ M2**▼ M3***Член 15*

1. Комисията се подпомага от комитета.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилагат член 5а, параграфи 1—4 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

▼ B*Член 16*

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, в срок три години от нейното нотифициране.

Те незабавно информират Комисията за това.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текстовете на разпоредбите от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

*Член 17***▼ M1**

През периоди от 3 години държавите-членки изпращат на Комисията информация за прилагането на настоящата директива под формата на секторен доклад, който трябва да обхваща и други директиви на Общността в същата област. Докладът се изготвя въз основа на въпросник или схематичен план, които се изработват от Комисията в съответствие с процедурата, изложена в член 6 от Директива 91/692/ЕИО⁽¹⁾. Въпросникът или схематичният план се изпращат на държавите-членки 6 месеца преди началото на периода, обхванат от доклада. Докладът се изготвя за Комисията в рамките на 9 месеца от края на 3-годишния период, който е обхванат от него.

Първият доклад обхваща периода 1995—1997 г. включително.

Комисията публикува доклад на Общността за прилагането на директивата в срок от 9 месеца от получаване на докладите от държавите-членки.

▼ B*Член 18*

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

⁽¹⁾ ОВ L 377, 31.12.1991 г., стр. 48.

ПРИЛОЖЕНИЕ I A

ГРАНИЧНИ СТОЙНОСТИ ЗА КОНЦЕНТРАЦИЯ НА ТЕЖКИ МЕТАЛИ В ПОЧВАТА

(мг/кг сухо вещество в представителна проба, както е дефинирано в приложение ПВ, в почва с рН от 6 до 7)

Параметри	Гранични стойности ⁽¹⁾
Кадмий	От 1 до 3
Мед ⁽²⁾	От 50 до 140
Никел ⁽²⁾	От 30 до 75
Олово	От 50 до 300
Цинк ⁽²⁾	От 150 до 300
Живак	От 1 до 1,5
Хром ⁽³⁾	—

⁽¹⁾ Държавите-членки могат да позволят превишаване на определените от тях гранични стойности в случай на използване на почва с утайка, която по време на уведомяването за настоящата директива е предназначена за обезвреждане на утайки, но върху която хранителните култури, предназначени за търговия, се отглеждат предимно за консумация от животни. Държавите-членки трябва да информират Комисията за броя и типа на заинтересованите страни. Те също така трябва да се стремят да гарантират, че като резултат няма опасност за човешкото здраве или за околната среда.

⁽²⁾ Държавите-членки могат да позволят превишаване на определените от тях гранични стойности по отношение на тези параметри на почвата с рН, постоянно по-високо от 7. Максимално допустимите концентрации на тези тежки метали не бива да превишават посочените стойности с повече от 50 %. Държавите-членки трябва също така да се стремят да гарантират, че като резултат няма опасност за човешкото здраве или за околната среда, и в частност за подземните води.

⁽³⁾ Не е възможно на този етап да се фиксират гранични стойности за хрома. Съветът ще определи тези гранични стойности по-късно на базата на предложения, които ще се приемат от Комисията в рамките на една година след уведомяването за настоящата директива.

▼ B

ПРИЛОЖЕНИЕ I Б

**ГРАНИЧНИ СТОЙНОСТИ ЗА КОНЦЕНТРАЦИИ НА ТЕЖКИ
МЕТАЛИ В УТАЙКИТЕ ПРИ ИЗПОЛЗВАНЕ ЗА ЗЕМЕДЕЛСКИ
ЦЕЛИ**

(мг/кг сухо вещество)

Параметри	Гранични стойности
Кадмий	От 20 до 40
Мед	От 1 000 до 1 750
Никел	От 300 до 400
Олово	От 750 до 1 200
Цинк	От 2 500 до 4 000
Живак	От 16 до 25
Хром ⁽¹⁾	—

⁽¹⁾ Не е възможно на този етап да се фиксират гранични стойности за хрома. Съветът ще определи тези гранични стойности по-късно на базата на предложения, които ще се приемат от Комисията в рамките на една година след уведомяването за настоящата директива.

ПРИЛОЖЕНИЕ I B

**ГРАНИЧНИ СТОЙНОСТИ ЗА КОЛИЧЕСТВАТА ТЕЖКИ МЕТАЛИ,
КОИТО МОГАТ ДА БЪДАТ ДОБАВЯНИ ЕЖЕГОДНО В
ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ, БАЗИРАНИ НА СРЕДНИТЕ СТОЙНОСТИ
ЗА 10 ГОДИНИ**

(кг/ха/г)

Параметри	Гранични стойности ⁽¹⁾
Кадмий	0,15
Мед	12
Никел	3
Олово	15
Цинк	30
Живак	0,1
Хром ⁽²⁾	—

⁽¹⁾ Държавите-членки могат да позволят превишаване на определените от тях гранични стойности в случай на използване на почва с утайка, която по време на уведомяването за настоящата директива е предназначена за обезвреждане на утайки, но върху която хранителните култури, предназначени за търговия, се отглеждат предимно за консумация от животни. Държавите-членки трябва да информират Комисията за броя и типа на заинтересованите страни. Те също така трябва да се стремят да гарантират, че като резултат няма опасност за човешкото здраве или за околната среда.

⁽²⁾ Не е възможно на този етап да се фиксират гранични стойности за хрома. Съветът ще определи тези гранични стойности по-късно на базата на предложения, които ще се приемат от Комисията в рамките на една година след уведомяването за настоящата директива.

ПРИЛОЖЕНИЕ II А

УТАЕЧНИ АНАЛИЗИ

1. Като правило, утайките трябва да бъдат анализирани най-малко на всеки шест месеца. Когато промените се срещат в характеристиките на отпадъчните води, които са били използвани, честотата на анализите трябва да се увеличи. Ако резултатите от анализите не са много съществени в продължение на повече от една пълна година, утайката трябва да бъде анализирана най-малко на всеки 12 месеца.
2. При получаване на утайка от пречиствателните станции, посочени в член 11, ако в рамките на 12 месеца преди установяването им не са били направени проби на утайката, във всяка държава-членка, съгласно настоящата директива, трябва да бъдат направени проби в рамките на 12 месеца от това установяване, или, ако е подходящо, в рамките на шест месеца от решението, с което се дава разрешение за използване на утайки от такива станции в селското стопанство. Държавите-членки вземат решение относно честотата, с която ще бъдат извършвани такива анализи в бъдеще, въз основа на резултатите от първоначалния анализ, въз основа на всякакви промени в естеството на преработените отпадъчни води и всякакви други фактори, които имат отношение към случая.
3. В съответствие с разпоредбите на параграф 4 анализите обхващат следните параметри:
 - сухо вещество, органично вещество;
 - рН;
 - азот и фосфор;
 - кадмий, мед, никел, олово, цинк, живак, хром.
4. В случай че се установи наличие на мед, цинк и хром, за да се убедят компетентните власти на заинтересованите държави-членки, че тези вещества или изобщо не се срещат, или се срещат в пренебрежимо малки количества в отпадъчните води, обработени в преработвателна станция, държавите-членки вземат решение относно честотата, с която следва да се извършват анализите.

*ПРИЛОЖЕНИЕ II Б***АНАЛИЗ НА ПОЧВАТА**

1. Когато се използва утайка, различна от утайката, преработена от пречиствателни станции, посочени в член 11, държавите-членки трябва първо да гарантират, че съдържанието на тежки метали в почвата не надвишава граничните стойности, установени в приложение IA. За тази цел държавите-членки решават какъв анализ да се направи, като вземат предвид съществуващите научни данни за характеристиките на почвата и нейната хомогенност.
2. Държавите-членки решават колко често да се правят последващи анализи, като се вземат предвид съдържанието на метали в почвата преди използването на утайката, количеството и съставът на използваната утайка и всички други фактори, които имат отношение.
3. Анализът трябва да включва следните параметри:
 - рН,
 - кадмий, мед, никел, олово, цинк, живак и хром.

*ПРИЛОЖЕНИЕ II В***МЕТОДИ ЗА ПРОБИ И АНАЛИЗИ****1. Проби на почвата**

Представителните проби на почвата за анализ обикновено се правят, като се смесят 25 проби от ядково сондиране, взети от район, не по-голям от 5 хектара, който се обработва за тази цел.

Пробите трябва да се вземат на дълбочина 25 cm, освен ако дълбочината на повърхностната почва е под тази стойност; дълбочината на вземане на пробите във всеки случай не бива да бъде под 10 cm.

2. Проби от утайка

На утайката се прави проба след обработка, но преди да се достави на потребителя и трябва да е показателна за производството на утайки.

3. Методи за анализ

Анализът за тежки метали трябва да се извършва след силно киселинно усвояване. Справочен метод за анализ трябва да бъде този на спектрометрията на атомното поглъщане и границата на откриване на всеки метал не трябва да бъде по-голяма от 10 % от съответната гранична стойност.